

Poština
pavšalirana.Uredništvo
in
upravnništvo
lista je
v Ljubljani
Breg št. 12.
Telefon 119.

AVTONOMIST

Glasilo „Združenja slovenskih avtonomistov“.

Izhaja vsak petek.

Celoletna na-
ročnina 50.— D
mesečna 5.— „
Inozemstvo
celoletno 100.
Posamezne
številke se ra-
čunijo po D 1 25
Inserati
se računajo:
pol str. 560 D,
manjši soraz-
merno. — Pri
malih oglasih
beseda 50 p.**Kaj hočemo?** Lastno zakonodajo na lastnih tleh vzrastlega slovenskega ljudstva!

Za pravo slovensko politiko.

Današnji »državotvorci« nam neprestano očitajo, da smo proti državi. Nešteto krat smo to že ovrgli. Toda oni so za naše dokaze gluhi. To nas ne čudi. Kajti če le površno pogledamo po teh očitkarjih, vidimo, da so to večinoma takšni ljudje, ki so bili do konca l. 1918., in še tudi pozneje, tako črnorumeni, da se jim te dve barvi še dandanes poznate, pa čeprav ste bili pozneje površno prepleškani rdeče-modro-belo. Kje so bili večinoma ti kričavi »državotvorci« od l. 1914. do 1918.? Največ njih je bilo najti v vrstah vojnih hujskačev, ki so kmetom in delavcem žarko dopovedovali, kako lepo in častno je trpeti in umirati za »vero, dom, cesarja«. Zato nas kritika teh ljudi ne zadeva, zakaj mi nismo bili med njimi tedaj in seveda ne moremo biti niti danes.

Mi nismo proti državi, ampak hočemo samo, da bi bila država takšna, da bo v njej mogoče živeti. Smo za resnično demokracijo, za popolno samoupravno življenje po svobodni in neokrnjeni ljudski izbiri; smo torej načelni republikanci. Ker spoznavamo v centralistični, birokratični in militaristični ureditvi te države veliko socijološko zmoto, ki jo kmet in delavec, pa tudi vse ostalo delovno prebivalstvo, kruto dnevno čuti, smo le za preureditev te države v smislu federacije, ki edina more nuditi pravi temelj enakopravnosti narodov. Jugoslovani smo lahko politična, državna nacija, ne moremo biti pa »Jugoslovani«, kateri mečejo brez miselnosti vse v en koš, zavedno ali podzavedno le s tem enim ciljem, da postane in ostane vsa država zgolj plen glasovite in nenasične velekapitalistične belgrajske »porodice«.

Slovenci, ki smo najbolj zapadno-evropski slovanski narod, moramo iti po stopnjah velikega sveta resnične demokracije. Svetovna vojna nam je dokazala potrebo, da si

mora vsak kulturno zrel narod zagotoviti obstanek s pravico samoodločbe in popolne nevtralnosti pri bodočih mednarodnih sporih. Zlasti malim narodom ogroža stalna vojnska temelje mravnosti, dela, omike in svobode. Prav zaradi tega mora biti politika slovenskega ljudstva pacifistična na vse strani.

Kako pa moremo Slovenci danes to doseči? Naša država ima 12 milijonov prebivalcev, od teh nas je komaj en milijon. Sami torej ne moremo doseči ničesar. Zvezati se nam je treba z drugimi, ki imajo isti cilj pred seboj. Tu so predvsem Hrvati. Okoli njih se zbira že danes Bosna in Hercegovina, Dalmacija in Vojvodina. K temu velikemu bloku kmečke demokracije se morajo pridružiti tudi Slovenci, da dosežejo samoodločbo in pravo demokracijo ali republikansko samoupravo na lastnih tleh. Dve veliki politični skupini se boste borili v tej državi za premoč in odločilni vpliv: zapadni ali »prečanski« blok Slovencev, Hrvatov, Bosancev, Dalmatincev in Vojvodincev in pa srbijski, vzhodno orijentirani blok, ki ga danes vodi Pašić. Ali se naj v tem gigantskem boju Slovenci vežejo z vzhodnim blokom — preko Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Bosne in Hercegovine? To bi bilo za nas usodno. Program SLS glede avtonomije Slovenije je preozek, ker pušča v bistvu srbijsko hegemonijo nedotakneno glede vse ostale države. Tudi Slovenci moramo odločno biti za načelno politiko v tej državi. Tu postavljamo mi v ospredje princip federacije in republikanske samouprave ljudstva. Mi prihajamo z jasnimi in odkritim programom. Nobenega dvoma ni, da je ta program v velikih linijah v popolnem skladu z velikim svetom zapadne demokracije in z bodočim razvojem človeške družbe sploh. Po bistvu svojega socijalnega in poli-

tičnega programa smo v skladu z veliko angleško delavsko stranko, ki je danes predstavnica miru, reda in dela v vsej Evropi. Po svojem kulturnem spoznavanju pa smo Slovani, zavedajoči se, da je slovanstvo

kot kulturna in socijalna sila mogoča le v zvezi z velikim ruskim narodom.

To so naše velike smernice!

Kako majhni so vspricho njih naši nasprotniki!

S krvjo.

Belina je majhno mesto ob nekdanji bosansko-srbski meji. V tem mestu je pretekli teden zborovala radikalna stranka in na zborovanju je govoril sam Nikola Pašić. Njegov govor je vzbudil v celi državi veliko pozornost.

Mi celega njegovega govora ne moremo ponatisniti. Zadostuje naj torej le najvažnejši stavek iz njegovega govora: **Kar smo si s krvjo pridobili, bomo tudi s krvjo branili!**

Te besede spominjajo zelo na znani Francozom grozeči izrek nemškega maršala Moltkeja v nemškem državnem zboru: »Ves svet ve, da hočemo mir. Naj pa tudi ve, da smo pripravljene to, kar imamo, braniti do skrajnosti. Za to smo pripravljene in oboroženi.«

Obe izjavi sta si na prvi pogled zelo podobni in vendar obstoja med njima velikanska razlika. Razlika je v tem, da je Moltke svoje grozeče besede izrekel na naslov vnanjega sovražnika, Pašić pa jih je izrekel na naslov notranjega »sovražnika«. **Ta »notranji sovražnik« smo seveda Hrvati in Slovenci, oziroma tisti Hrvati in Slovenci, ki se nočemo več udano in ponižno klanjati belgrajski komandi, ampak zahtevamo zase poleg dolžnosti tudi nekaj pravic, in sicer ne samo pravice za posamezne hrvaške in slovenske državljane, ampak tudi za Hrvate in Slovence kot celoto, kot narod.**

Pogrešnosti Pašićevega stališča, ki ga zavzema ta mož in ž njim vred tudi velik del njegovih slovenskih petoliznikov napram »državotvornim« in »prevratnim elementom«, ni treba nikomur na dolgo in na široko razkladati, kdor ve, kaj je moderni demokratizem in vlada ljudstva. **V modernih demokratič-**

nih državah ni ne državotvornih in ne prevratnih elementov, ampak so samo enakopravni državljani in enakopravne skupine, ki se bore med seboj za zmago tega ali onega načela. Pri nas n. pr. se borita trenutno dve skupini ali za zmago centralizma in ž njim združenega monarhizma in militarizma, ali pa za zmago načela o federativno-republikanski ureditvi države. **Državotvorna je ena skupina tako kot druga, ker se nobena ne bori proti državi kot taki, ampak boj velja samo notranji ureditvi države. Obveljalo in zmagalo pa bo tisto načelo, za katero se bo odločila večina.**

Tega načela pa Pašić in njegovi pomočniki ne priznavajo, ampak oni proglašajo že kar naprej vsakega, kdor se bori proti centralizmu, za »notranjega sovražnika države«! **Z zamenjavo pojmov »država« in »državna ureditev« poskušajo begati in preslepiti nevedne ljudi, da bi jih lažje pridobili za nasilje in za prelivanje krvi lastnih državljanov!**

Mi smo v našem listu že dostikrat opozarjali na to, kako si vodilni srbski krogi zamišljajo našo državo. Povedali smo, da si oni naše države ne zamišljajo kot državo, ki je bila ustvarjena po sporazumu — po jako ponesrečenem in neprevidnem »sporazumu« —, ampak oni se smatrajo za zmagovalce, ki so si hrvaške in slovenske dežele priborili s krvjo. Tako zaradi lepšega sicer današnji odločilni krogi v Belgradu res radi govore in pripovedujejo, da so nas »osvobodili«, v resnici pa oni razumejo pod besedo »osvoboditev« pravo podjarmljenje Hrvatov in Slovencev, ki so kot vojni premaganci dolžni Srbom delati tlako, jim plačevati namesto

LISTEK.

Kmečki punt.

Hrvaško napisal Avgust Senoa.

XIV.

Bil je mračen dan 25. septembra 1566. Nebo je bilo pokrito z bledimi, sivimi oblaki, iz katerih je na redko rosil jesenski dež, med žoltim in rdečim listjem gozdov pa se je tiho vlekla megla, v katero so bili zaviti tudi vrhovi pogorja. V tem mračnem času se je leno pomikala četica konjenikov proti Susjedu, daleč pred njo pa sta jahala gospod Tah in Gašpar Alapič. Oba sta bila ognjena v temne plašče, oba sta molče gledala v svet izpod mokrega, na čelo potisnjenega pokrivala. Tahovo, sicer dovolj besno lice, je kazalo nekaj gluhi mir, nekako neveselje, lice grbavega Gašparja pa je bilo celo nenavadno blede. Na stolpu se oglašil trobenta, grajska vrata se široko odpro in molče jaha nevesela četa v grad. Jata lovskih psov začne skakati okoli gospodarja, hlapci snemajo ponižno kape, nazadnje pa prihiti na dvorišče črna oblečena gospa Helena in ž njo sinova Gabriel in Štefan in hčeri Klara Graberjeva iz Somobora in Margareta Oršičeva iz Slavetiča. Gospa Helena je bila strašno bleda in prepadla, njeni lasje so nekoliko osiveli, v črnih očeh ji je žarela žalost, strah in nemir. Tah je mahnil ženi in otrokom, razjahal konja in se molčeč poljubil s svojci, za njim

pa se je Gašpar poklonil gospi. Nekaka plahost in nekak strah je stiskal vse za srce in zato ni nobeden zinil niti besedice, dokler niso vsi skupaj prišli v grajsko palačo, kjer so sinovi in hčere hitele snemati z očeta in gosta orožje in premočeno obleko. Tah se je ozrl po starinskih slikah, ki so visele po temnih zidovih dvorane, je vzdihnil, si pogladil rdečkasto brado in rekel:

„Hvala Bogu, da sem zopet na svojem domu!“ Prijel je ženo za obe roki in nadaljeval: „Pozdravljeni žena in otroci! Dolgo me ni bilo in mislil sem, da se ne bomo nikdar več videli, ker nas je zla usoda nemilo oplazila, da se še nismo osvestili. Ali si dobila moje pismo iz Kanize?“ je končal Tah in se spustil na klop.

„Sem, gospod moj.“ je odvrnila gospa Helena in solze so ji privrele v oči.

„No, potem sem ti vse napisal o krvavem dnevu sedmega septembra, o sigetski nesreči in junaški smrti tvojega brata Nikole. Nikola mi ni bil prijatelj v zadnjih letih, tebi in meni je storil celo nektoro krivico, toda to so druge stvari; junaško se je branil, junaško je padel in hvale je vreden, oni pa, ki so ga po svoji neumnosti pustili na cedilu, ker me niso hoteli poslušati, naj — toda o tem ne maram več govoriti, glava mi gori; — ako hočete več izvedeti, evo Vam spoštovani gost, ki je vse videl z lastnimi očmi in komaj odnesel celo kožo, ker je že bil v turških krempljih.“

„Res, bil sem,“ je nekoliko čemerno odvrnil Alapič, „plemenita gospa, jaz Vam bom vse

natanko razložil, kakor hitro si nekoliko uravnanim zrahljana rebra, ker sem, da veste, nehote prišel na hrano in stanovanje k tem prokletim nekrščanom, ki so me samo zato pustili na svobodo, ker sem se preoblekel v preprostega vojščaka. Če bi vedeli, da sem jim ravno jaz pod Šiklošem tako neusmiljeno razbijal buče, bi ne nosil več glave na plečih. Vse Vam bom razložil, sedaj pa, pri Bogu, res ne morem. Jezen sem, da bi razlezel, ker smo tako neumno izgubili Siget in Vašega brata — ko se je kraljeva vojska motala tam nekje ob Rabi. Toda sedaj je zaman vsako žalovanje. Bog je tako hotel. Upajmo na boljše čase!“

Gospa Helena je vse te besede poslušala na videz mirno, toda goste solze so ji vrele iz oči in ob zadnjih Alapičevih besedah si je zakrila obraz in zastokala:

„Moj brat je bil — brat! Govorite in naštevajte, kar hočete, bil je Zrinjski, večji, slavnejši, ko vsi drugi — tako strašne smrti ni zaslužil. Da naj čakamo lepših časov? Čemu? so ti divjaki odsekali glavo, ker je bil junak, sina Mihaela so mi Turki vjeli v Krajini in Bog vedi, kaj je ž njim? Franjo! Franjo! Ali si pomislil na svojega sina, na svojo kri? Franjo! Glej, izgubila sem brata, glej, da ne izgubim še sina!“

„Zaradi sina bodi mirna!“ reče Tah mirno, „vem, kje je — v Banji luki. V svoji ječi v Kanizi imam dva paši, in ž njima bom zamenjal sina. Ti pa se pripravi, da boš v par dneh odpotovala. Sem že pisal vdovi Nikole Evi in tudi

enkrat za vselej natančno odmerjene vojne odškodnine **ogromne davke za večne čase**, in katere smejo oni tudi z orožjem **kaznovati**, če bi se tem pogojem »osvobodjenj« uprli!

Pašić sam je v svojem govoru **potrdil** to naziranje o razmerju Hrvatov in Slovencev in prečanskih Srbov napram »zmagovitim« Srbijancem. On je rekel: »Kar smo si s krvjo priborili, bomo tudi s krvjo branili!«

V teh Pašićevih besedah ni niti besedice o »enakopravnosti« in o »svobodi«, ampak iz njih zveni samo glas ošabnega in prešernega **zmagovalca** premaganca na uho!

Sedaj pa se vprašajmo: Ali si je mogoče misliti **moderno državo**,

v kateri naj bi skupno in složno živeli zmagovalci in premaganci? Kje je **enakopravnost**? Ali more **obstati** taka država? Ali se more držati **sistem**, ki to nazadnjaško stanje **uzakonjuje**? Ali ni vse to obsojeno na smrt?

Kdor torej res hoče **državo**, ki je tega imena vredna, se mora boriti za njeno **popolno notranjo preureditev**. Trajne podlage mirnega in skupnega sožitja Srbov, Hrvatov in Slovencev pa ne more ustvariti kri, kakor si to misli Pašić, **ampak samo preureditev današnje centralistične države v federativno republiko**. Ali boste sedaj razumeli, zakaj ne morete biti drugega kako **republikanci**?

Iz naše organizacije.

Našim somišljenikom v Sloveniji!

Na binkoštni pondeljek, dne 9. junija letos, se bo vršila

konferenca zaupnikov

slovenskih republikancev. Na konferenco bodo imeli pristop le zastopniki krajevnih organizacij slovenskih republikancev, zaupniki in pa člani »Združenja slovenskih avtonomistov«. Somišljenike vsepovsod v Sloveniji prosimo, da pospešijo delo za krajevne organizacije. Ker se bo vršila konferenca na podlagi § 2. shodnega prava, bodo udeleženci dobili pravočasno posebna vabila, na katerih bo označen **kraj, čas in prostor konference** ter njen dnevni red. Kdor se namerava konference udeležiti, **naj to javi pisмено ali ustmeno** upravi »Avtonomista« (Ljubljana, Breg št. 12./II.), da se mu bo moglo pravočasno poslati vabilo in da ne bo pozneje pritožb.

»Združenje slovenskih avtonomistov« v Ljubljani.

»Slobodni dom«, glavno glasilo »Hrvatske republikanske seljačke stranke« poroča v svoji 18. številki z dne 30. aprila 1924 sledeče: »Urednik ljubljanskega republikanskega tednika »Avtonomista« Albin Prepeluh je bival dva dni na Dunaju ter se je s predsednikom HRSS povsem sporazumel z ozirom na bodoče parlamentarne volitve.«

Loški potok. Pišejo nam: Na belo nedeljo je priredil pri nas v takozvanem »Društvenem domu« g. poslanec Škulj shod, na katerem se je spomnil tudi nas republikancev ter nas je zmetel v en lonec z JDS. Nič ni ne rekli, če bi bil pri tem stvaren, pa ni bil, ampak poslužil se je pri tem **osebnega obrekovanja**. Nas seve ni prepričal, mi smo in ostanemo republikanci. Kar pogumno naprej! (Če je to res, da nas je g. poslanec Škulj **osebno obrekoval**, potem to obžalujemo!)

Ljubno v Savinjski dolini. Poroča se nam, da se je vršil v nedeljo 27. aprila sestanek po § 2. na ka-

terem se je govorilo o krajevni organizaciji Slov. republikancev.

Starigr pri Ložu. Po dolgotrajnem molku zopet nekaj o političnem življenju v naši dolini. Vse stranke stoje v znamenju bližajočih se **obč. volitev**, na katere se zelo intenzivno pripravljajo. Minule dni so imele že svoje zaupne sestanke, na katerih so razpravljale o sestavi novih kandidatnih list. Kot vodilna, večinska stranka je pri nas že lepo število let SLS, kar se ima predvsem zahvaliti naravnost občudovanja vredni agitaciji. Baš pri sestavi novih kandidatnih list te stranke, opazila se je nekorektnost, samovoljnost prve vrste in to radi tega, ker se niso pravile z voljo volilcev. Kako so to napravili? Zbralo se je **par starih odbornikov** in nekaj drugih ljudi, eden je predlagal, — kratko glasovanje in liste so bile gotove. Po mojem skromnem mnenju, bilo bi na mestu, da predlagajo odbornike volilec posameznih podobčin iz svoje srede, ki jih gotovo bolj poznajo, kot pa ožji zaupniški zbor okrog ene osebe in le ti še-le nato iz svoje srede volijo župana in obč. svetovalec. **Ti ljudje bi bili pravi glasniki volje svojih volilcev**. Gotovo je, da taka samovoljnost prve vrste ne poda baš najbolje slike stranke kot take in izgublja po nepotrebnem zaupanje svojih volilcev, ki so ji dobri le pri metanju kroglice v volilne žare. — Posledica takega samovoljnega postopanja se bo jasno pokazala pri bodočih obč. volitvah. **Če sem svoječasno odklanjal ustanovitve SRS, ker nisem hotel cepitve glasov v prvi vrsti SLS, vidim sedaj nujno rešitev ravno v njeni čimprejšnji ustanovitvi in to tem bolj, da se radi gornjih dejstev ne ojači drugih strank.** V splošnem so pa ljudje tu brez razlike strank povečini **navdušeni republikanci**, ker uvidevajo, da so obstoječe stranke zgolj stranke obljub, ter več ali manj egoistične. Prepričan sem, da bo SRS pri nas uspevala;

treba bo le malega pojasnila in agitacije in sadovi bodo zelo bogati. O tem pa prihodnjič kaj več. — Da se mi ne bi morebiti očitalo kako osebno koristolovje, pripomnim, da se v drugo javno življenje sploh ne vtikam in nočem vtikati ter je predstoječe pisano strogo objektivno, da se gotovim ljudem pove odkrita,

jasna beseda ob pravem času v interesu stvari same. **Spectator.**

Gora nad Sodražico. Tu nas je mnogo republikancev. Naša misel dobro napreduje.

Sv. Vid pri Ptujju. Tudi pri nas je Vaša misel zelo močna. Treba bo ustanoviti krajevno organizacijo slov. republikancev.

Dnevne vesti.

»Prepeluh proti Radiću.« »Slovenski Narod« z dne 6. maja piše: »Z Dunaja nam poročajo: Nedavno tega se je mudil na Dunaju **Albin Prepeluh**, urednik ljubljanskega »Avtonomista«. Posetil je Stjepana Radića v njegovem hotelu »Zum Auge Gottes«. Imel je z Radićem dolg razgovor. Po avdijenci se ni baš laskavo izrazil o Radiću. Rekel je, da je od njega več pričakoval. Kolikor je bilo sklepati iz Prepeluhovih izjav, se je razgovor z Radićem tikal denarne subvencije, ki bi jo naj Radić naklonil Prepeluhovi organizaciji in njegovemu glasilu »Avtonomistu«. Radić je sicer obljubil podporo, ni pa izročil Prepeluhu niti »prebijene pare«, kar je naravno g. Prepeluha silno razočaralo in ozlovoljilo.« — Na to nersramnost odgovorjam: Res je, da sem se pred nekaj dnevi peljal na Dunaj in sicer z avtomobilom. Res je tudi, da sem na Dunaju govoril z g. Radićem, s katerim se poznam že 20 let. Kar sva govorila, tega nihče ni slišal in tudi nikomur nisem pripovedoval, najmanj seveda dopisniku »Slov. Naroda« na Dunaju, ki ga niti ne poznam. **Ni pa res, da stanuje g. Radić v hotelu »Zum Auge Gottes«.** Iz te ugotovitve je jasno, da sedi »Narodov« dunajski »dopisnik« mirno v Ljubljani, kjer zлага svoje »izvirne« dopise in laži v znani ljubljanski kavarni, kjer se shajajo tisti butci iz cele kranjske dežele, nad katerimi je imel svoje posebno veselje že ranjki dr. Lampe. — A. P.

Otrobi. Cena otrobov je danes jako visoka. Brez otrobov se namreč prešiči ne redijo in ne nastavijo prav nič špeha. Kolikor več otrobov zablodiš prešičem, bolj se rede in več je špeha. Kdor pa hoče, da mu prešiči poerkajo, naj blodi svojim prešičem tiste otrobe, ki jih vsak dan, izvemši nedelje in praznike, prodaja »Slovenski Narod« za ceno 6—8 kron svojim vernim naročnikom. Posebno fine vrste so tisti »Narodovi« otrobi, ki jih prejema od znane firme »Zum Schaf Gottes« v Ljubljani.

Kako prav smo imeli, ko smo trdili, da imajo Srbi za hrbtom vedno nekaj pripravljenega, samo da oplazijo nas prečane, se je pokazalo tudi pri srbskih »zemljo-radnikih«, za katere se poteguje Puc-

ljev »Kmetijski list«. Mi smo trdili in to trdimo še danes, da Srbom ne gre za nič drugega kakor za **neomejeno gospodarstvo nad celo državo**. V tem oziru so vsi Srbi **složni**. Srbske narodne (meščanske) stranke hočejo **gospodovati**. Srbski komunisti hočejo nad vso državo **gospodovati**. Niti za cink niso boljše srbski »zemljo-radniki« tudi oni hočejo **gospodovati** nad vsemi drugimi. Mi smo pisali, in to vzdržujemo še danes, da bi bilo pač lepo, če bi vsi kmetje po celi državi držali skupaj, **ampak brez gospodarstva enega nad drugim**. To pa srbskim »zemljo-radnikom« ne diši, kajti oni niso samo »zemljo-radniki, ampak so v prvi vrsti Srbi, ki se čutijo rojene za **gospodovanje** nad vsemi drugimi, tudi nad hrvaškimi in slovenskimi kmeti. Zato so **srbski zemljo-radniki** izjavili na nekem shodu v Bosni, da se bodo tudi oni brezpogojno borili za »narodno in državno edinstvo«. To se pravi z drugimi besedami: Oni se bodo borili za **srbsko nadvlado**. Glavno je tudi za srbske zemljo-radnike, da vladajo **Srbi**, pa naj bodo ti Srbi potem belgrajski advokati, ali **srbski komunisti** ali pa **srbski »zemljo-radniki«**. Zavedni **slovenski kmetje** in sploh **slovenski ljudje** pa ne priznavajo več srbske komande. Pri zavednih **slovenskih kmetih** g. Pucelj s svojimi **srbskimi »zemljo-radniki«** ne bo imel sreče. Njegova »kmečka misel« je jako lepa, ne sme in tudi nikdar ne bo pa služila kot lestevica, da bi se po hrbtih **slovenskih kmetov** zopet vzpeli do **gospodarstva nad slovenskimi kmeti srbski »zemljo-radniki«**. Te vrste švindel predobro poznamo. **Srbski »zemljo-radniki«** naj gospodujejo v **Srbiji**, če morejo, **slovenski kmetje** pa v **Sloveniji**.

Slovenske samostojne kmete silno vabijo v svoje vrste slovenski centralistični belgrajski podrepki, po domače »demokratje«. V svoje vrste jih vabijo predvsem s tem, da jim slikajo na steno nekdanj zloglasnega, danes pa že več kot smešnega »klerikalnega zmaja« v najstrašnejših barvah. Iz dopisov pa, ki jih prejemo mi od raznih dosedanjih udanih pristašev samostojne kmečke stranke, je razvidno, da so se začele tudi slovenskim samostojnim kmetom prav na široko odpira-

njenim sinovom. Šla bo v Čakovec. Tje bo v kratkem času prišla glava tvojega nesrečnega brata Nikole. Turki so je vrnili generalu Salumu; v rabski cerkvi so jo blagoslovili in mi jo bomo shranili v naši družinski grobnici pri Sv. Heleni.«

Gospod Alapič se je poklonil gospé in odšel v svojo sobo, tudi Tači je kmalu šel, da bi odpočil od naporne poti, še bolj pa od onih krvavih dni, ki so se končali s padcem Sigeta in smrtjo junaka Nikole Zrinjskega. Težavne sanje in težko spanje je imel; Tači je upal, da bo sladko — toda ves napor in prestane muke zadnjih dni v njem niso pregnale krvavih spominov. Sanjal je in videl v sanjah strašno prikazen — Arlandovo Doro, kako vodi za roko bledega mrtveca, ki mu iz srca teče rdeča kri in ki buleč z razprtimi očmi v Taha, obupno šepeta: »Vode! Vode! Duhovnika! Duhovnika!«

Tiho so minevali dnevi na Susjedu. Gospa Helena se je jokaje pripravljala na pot in Tači je ni hotel motiti. Z Gašperjem je sedel pri vrču težkega vina in skušal odplahnuti vse nemile skrbi preteklosti, vse črne slutnje bodočnosti. Nekega dne je rekel:

„Gospod Gašpar, veruj mi, da sem solz sit-samo, da še opravimo ceremonijo z glavo Nikole, potem pa bo treba misliti, kaj bo pri nas doma. Sreča mi dobro kaže. Ko sem bil v kraljevem taboru v Rabu, sem s pomočjo Batora in drugih prijateljev od kralja Maksa izposloval darilno pismo in s tem je odvzeta advokatu Ambrožu glavna kljuka, na katero bi me pred

sodiščem mogel ujeti. In da govorim resnico, smrt Nikole mi je dobro prišla. Moj sovražnik je bil in vsi moji sovražniki so se držali njega; bil je slaven in bogat, imel je prijatelje tudi na dvoru in bi lahko banu Petru zmešal štrene. Nikola je padel, ban ima proste roke, jaz imam vsaj nekako zapisano pravico; naša stranka je močnejša ko kedaj prej; moja rodbina bolj ugledna — čudno! — ravno zato, ker je moja žena sestra sigetskega junaka, ki ga ves svet slavi, sinovi Nikole pa so še otroci. Zato, gospod Alapič, željno pričakujem bana Petra. Ali se bo kmalu vrnil?«

„Ne vedel bi prav povedati,“ odvrne Gašpar. „Ko je kralj sklenil, da se naj vojska razpusti in ni bilo nobene večje nevarnosti več, je ban oddal poveljništvo knezu Franju Slunjskemu in pohitel z svojo sestro in hčerko Anko na Ogrsko, slaviti poroko z Držfijem. Vem, da bo preteklo mesec dni, predno se bodo vrnili, vsekakor pa mi bodo pisмено naznanili svoj prihod v Zagreb, in tako lahko mojega svaka počakamo tam, kjer je res čas in prilika, da uredimo deželo po naši volji in želji.“

Deset dni po tem govoru je gospodar Susjeda krenil v Čakovec, vukovinski gospod pa se je nastanil v kamrici zagrebske brkaste krčmarice, da bi si tam ozdravil rane, ki jih je prinesel iz turške sužnosti.

Gospod Gašpar je slabo štel dneve in ni opazil, da jih je minilo že štirideset in da se je listje z drevja osulo. Kako bi tudi bilo drugače,

ko ima ljubezen zavezane oči. Nekega popoldneva mu je banov brzi sel prinesel pismo, v katerem mu je sestra sporočala, da se ban vrača s hčerine svatbe in da bo čez štiri dni prišel v Zagreb. Gospod Gašpar je na ovitku pisma načel: „Na znanje plemenitemu gospodu Ferku Tahu“ in poslal sla dalje na Susjed. Za par dni je prišel gospod Tači z gospo Heleno v Zagreb in se je nastanil v banovi hiši. Preteklo pa je še cel teden, toda o banu ni bilo ne duha ne sluha. Tači si je bil nekoliko v skrbeh, Gašpar pa ga je tolažil:

„Ne belite si glave, plemeniti gospod, ob potu v Zagreb je toliko plemenitaških postaj in tako se moj gospod svak pač še nudi kje s potom na obiskih. Saj veste, kako taka reč pride.“

Tači se je na te besede nekoliko pomiril in je drugi dan z ženo šel v vinograd gospoda Stipe Svesvetičkega, kjer je odlična družba veseljačila do pozne noči. Tudi Gašparja so povabili na to veselico, pa se je izgovoril, da ni za družbo, ker ga silno glava boli, in je ta svoj glavobol zdravil v prijazni kamrici krčmarice Jage. Zunaj se je že bilo zmračilo, toda Gašpar ni vprašal, ali je dan ali je noč, temveč je bolj gledal na žar starega vina in ženskih oči. Ravno je svoj Jagi začel pripovedovati, kako so ga Turki vlačili po suženjstvu, ko je nenadoma vtaknil v okno svojo glavo banov vratar in zaklical:

„Za Božjo voljo, pridite takoj domu, plemeniti gospod!“

(Dalje prihodnjič.)

ti oči in da že prav dobro spoznavajo umazano igro, ki bi jo radi igrali z njimi slovenski »demokratje«. Mi se nadejamo, da bodo slovenski samostojni kmetje ostali oziroma postali tudi v svojem političnem mišljenju popolnoma samostojni in da ne bodo nasledili nobenim »političnim vodstvom« več, ampak da bodo znali sami presojudati, kaj je dobro in prav in kaj za slovenskega kmeta ni dobro in ni prav in po temeljitem preudarku se bodo potem že znali s a m i odločiti, kam spadajo!

Enotna fronta. Nobenega političnega gibanja se razne politične stranke v Sloveniji ne boje tako zelo kakor republikanskega. Zato pa poskušajo naše gibanje z vsemi lepimi in nelepimi sredstvi oblatiti in osmešiti in spraviti pri ljudeh ob kredit. Eno izmed takih nelepkih sredstev je govorjenje, da hočemo slovenski republikanci »razbiti enotno fronto Slovencev proti Belgradu«. Na to umazano natoleevanje odgovarjamo: **Ne razbiti, ampak okrepiti hočemo slovenski odpor proti sedanjim belgrajskim oblastnikom ramo ob rami s Hrvati!** Tega načela se mi dosledno držimo in se ga bomo tudi držali. Če pa hoče tudi še kakšna druga stranka stati v tej fronti, bo fronta toliko močnejša. Ni pa nikjer zapisano, da mora vsak, kdor je proti sedanjemu režimu, stati v vrstah ravno ene politične stranke. Odpor proti sedanjim razmeram je lahko skupen tudi za več strank.

Kako naj se izobrazujejo zavodni republikanci? Kdor hoče biti zavoden republikanec, naj si zapomni, da mora mnogo brati. Nikdar pa ne sme vsega, kar bere, na slepo verjeti, ampak mora s a m m i s l i t i, če je to, kar bere, tudi res in če je sploh mogoče, da bi to bilo vse res, kar bere! Cesar sam ne more prav razumeti, o tem naj se razgovarja s svojimi prijatelji in somišljeniki na prijateljskih, domačih sestankih ob nedeljah ali pa zvečer. Več oči več vidi in več glav več misli. **Posebno previdni naj bodo naši somišljeniki pri branju časopisov.** Kar stoji v časopisih, je navadno strankarsko pobarvano, zato je potrebna skrajna previdnost! Posebno pa priporočamo svojim somišljenikom, da prebirajo »Malo politično šolo«, ki se jo dobi pri upravi »Avtonomista«, Ljubljana, Breg št. 12. za zmerno ceno 12 kron ali 3 dinarjev. **Dosedaj še niti en slovenski list ni ovrigel niti ene besede kot neresnične, ki je v tej knjižici napisana!** To je najboljši dokaz, da je vse, kar stoji v tej knjižici, tudi resnično in utemeljeno. Kdor bo to knjižico prebral, bo vedel tudi primerno oceniti vse neštevilne farbarije, s katerimi poskuša slepiti priproste ljudi zlasti »veliko« slovensko časopisje.

Politični shodi v Sloveniji. Odkar vlada v parlamentu mir in odkar računajo skoro vse politične stranke z novimi volitvami, se je začelo razvijati živahno politično življenje po shodih. Shodov zlasti ob nedeljah kar mrgoli. Seveda so vsi ti shodi sami sijajni shodi. Če niso sijajni v »Jutru« ali »Narodu«, so sijajni v »Slovenec« ali pa v »Straži« ali pa v »Napreju«. Na vsak način so vedno sijajni. Če smemo verjeti časnikarskim poročilom, je navzočih vedno in povsod na tisoče ljudi, ki govorniku burno ploskajo, končno pa izrazijo zaupnico komurkoli že. Mi republikanci pa takih veličastnih in sijajnih shodov ne prirejamo. Zato pa prosimo svoje somišljenike, naj kljub temu, da so republikanci, vseeno prav pridno obiskujejo vse mogoče shode. **Naj pa pod nobenim pogojem ne pozabijo vzeti s seboj na ta ali oni shod ene velevažne stvari, namreč svoje pameti.** Če bodo poslušali razne govornike po shodih s p a m e t j o in ne samo z odprtimi usti, se bodo nebeško zabavali, kajti toliko laži in oslarij, kakor jih lahko slišijo v eni uri na tem ali onem političnem shodu, ne zmorejo niti največji svetovni lažnivci. Obiskujte torej politične shode ob nedeljah in

delavnikih, da vam ne bo dolgčas. Smejati se pa ne smete na shodih in tudi ne razgrajati ne, ker to bi bilo zavednega republikanca nedostojno. **Doma se pa smejete potem lahko ves teden.**

Posnemanja vredno. Na Nizozemskem so sklenili visokim uradnikom plače nekoliko znižati. Ko je nizozemska kraljica izvedela za to namero, se je takoj tudi ona prostovoljno odpovedala znatnemu delu svojih dohodkov.

Kriza v Belgradu. Kadar gospodje, ki vladajo državo, ne morejo več ne naprej in ne nazaj, takrat govorimo o »krizi«. Takrat mora nastati neka večja ali manjša izprememba. Tako krizo imamo sedaj že nekaj tednov tudi v Belgradu. Pašić bi rad še naprej vladal, pa ne more več, ker nima več dovolj poslancev za seboj. Vlade pa ne mara dati iz rok. Naša država se namreč poteguje za veliko posojilo v Italiji, ki bo znašalo nekaj milijard dinarjev. Pašić bo šel, ko bo ta zadeva rešena, prej pa težko. Pri takih posojilih človek namreč lahko precej zasluži, če je pameten in »ovaj Pašić iz Biograda zna šta radi«!

Oklic Stefana Radića na hrvatski narod so v Zagrebu zaplenili, v Belgradu pa so ga neovirano natisnili in objavili — ker smo »eno«.

Ujedinjene stranke. Nekdanja »narodna napredna stranka« se je ujedinila z »radikalno stranko v Sloveniji«. Tozadevno naznanilo javnosti so podpisali trije gospodje. Več članov namreč obe stranke skupaj nimate.

»Slovenski Gospodar« v Mariboru se je zopet spravil nad nas in v svoji 18. številki nam hudo kašlja. To kreganje je le v toliko vredno omembe, ker pravi, da se Slovenci republiko samo smejejo. Mi vemo, in to se ne dá izbrisati, da se je zbor zaupnikov SLS dne 21. novembra 1918. izrekel za republiko. Gospodje so dobro vedeli, da tedaj pri nas druge misli med ljudstvom ni bilo, pozabili pa so menda, da je tudi še danes slovensko ljudstvo republikanskega prepričanja. Tedanja resolucija vodstva SLS pa je bila prevara, zakaj polagoma pride vse na dan. Tedanji in sedanji vodja SLS, g. dr. Korošec, je bil namreč skupno z g. dr. Žerjavom v Zenevi, na znani konferenci od 6. do 9. novembra 1918. Tam je bil tudi Pašičev zaupnik dr. L. Markovič, bivši justični minister. Ta pa je letos o Veliki noči v belgrajski »Samoupravi« objavil svoje dokumente iz tistih dni. Iz njih sledi, da sta gg. dr. Korošec in dr. Žerjav že pred tisto konferenco pristala na monarhijo. Kaj se pravi to? To se pravi, da je g. dr. Korošec pristal kot predsednik »Narodnega sveta« v Zagrebu na monarhično obliko države, o tem molčal do danes kot riba, in molče dopustil, da se je doma v Sloveniji večinska stranka, ki ji je bil načelnik on sam, izrekla za republiko. Mi mislimo, da bodi tudi v politiki vsaj nekaj načelnosti in poštenosti. — Na dokumente dr. L. Markoviča se bomo še povrnili. Je to huda zadeva!

Vodstvo je sklenilo! Te dni smo brali v listih, da je »vodstvo« neke stranke sklenilo z »vodstvom« neke druge stranke, da se bosta pri teh ali onih volitvah obe stranki medsebojno podpirali. Kaj pa volilci? Ali so volilci navadna živina na sejmu, ki jo razni mešetarji preprodajajo iz roke v roko? Vprašamo slovenske kmete in delavce: Ali hočete res ostati na vekomaj veke navadna politična živina, ki jo razni advokati s praznimi pisarnami prerivajo od štanta do štanta? Naročajte in berite »Avtonomista«, pa boste kmalu lahko sami presojali, kaj vam je treba narediti in kaj ne. Mi vas s tem nikakor ne silimo, da morate ravno nam verjeti — o ne! Povemo vam pa, da vam bomo dali vedno svojo najboljšo pomoč za to, da se bošče lahko naučili razne politične dogodke presojati sami in potem se vi sami odločite na to ali na ono stran po vašem lastnem pre-

udarku, ne pa po tem, kar vam govedo in pojejo razna »vodstva« in »voditelji«.

Saprabolt, sedaj smo pa tiči. »Slovenec« od pretečenega petka je prinesel telefonsko poročilo o razpletu vladne krize iz Belgrada, v katerem čisto resno in prepričevalno pripoveduje, da držanje našega lista spravlja v nevarnost ves opozicijski blok in njegovo taktiko. Nihče drugi kot sam bradati Pašić in pa Pribečević sta se oprijela zadnje bilke — »Avtonomista«. Izmišljala sta si lisjaka sledeči peklenski načrt: Najprej bosta napravila g. dr. Mehmed — pardon! — g. dr. Gregor Žerjava za ministra. Potem bosta razpisala po volitve. Pri teh bo dr. Žerjav na vso moč zadržal kandidate SLS, republikance pa podpiral. Zandarji in uradniki, vsi od velikih županov pa doli do uradnih slug, bodo morali agitirati za republikance, a Prepeluh se bo zopet enkrat kopal v milijonih. — Sedaj res ne vemo, ali je inspirator »Slovenčevega« dopisa trapast, ali pa imajo svoje bralce za teličke.

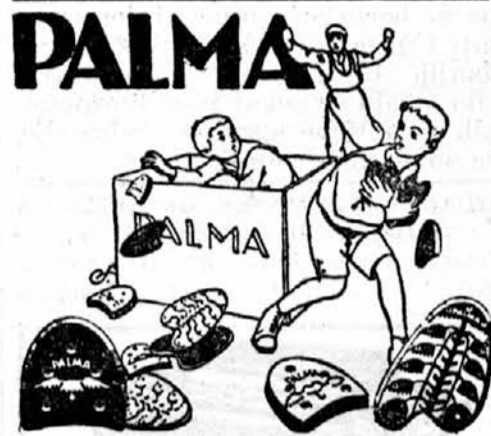
Denar in samo denar! Kakor hitro začne izhajati v Sloveniji kakšen nov list, je prvo vprašanje: Odkod pa denar? Ali pa če kdo začne širiti kakšno novo misel, je zopet prvo vprašanje: Odkod pa denar? Kdo »financira«? Tudi mi smo doživeli isto usodo. Ko smo začeli izdajati »Avtonomista«, je zazijalo vse napredno-advokatsko časopisje: Odkod denar? Ko smo nastavili ceno listu na 2 kroni, so nas psovali z »dvokronarji« — tisti ljudje, ki danes prodajajo svoj šund in svoj pofel po osem kron! Danes se ponavlja isto vprašanje: Odkod ima »Avtonomist« denar, da še izhaja? In farbajo ljudi: Od Radića — od boljševekov iz Moskve — od argentinskih volov — od samega hudiča! **To delajo kljub temu, da smo mi opetovano izjavili, da se vzdržuje »Avtonomist« od naročnine in oglasnine in vsakemu, kdor se hoče o resničnosti te trditve prepričati na svoje oči, je dana prilika o tem se prepričati v naši upravi!** — Vprašanje: Odkod denar? je pa silno slabo spričevalo za moralo današnje slovenske politike. To vprašanje dokazuje, da se je tudi med nami že vgnezdilo in globoko ukoreninilo prepričanje, da je denar vse, ideja in princip in načelo pa nič! Moralne pokvarjence, ki jim je vedno na jeziku vprašanje: Odkod denar? bi pa opomnili na slučaj Kristusov. Ko je Kristus začel oznanjevati svoj nauk, »ni jmel, kamor bi glavo položil«. Kristus ni »financiral« ne Praprotnikova »Slavenska banka« in ne »Gospodarska banka«, ampak ga je držala moč njegovih načel, njegovih idej in njegove morale! Šef judovske banke Isak Mamon & Co. je Kristus sicer obetal vse zaklade tega sveta, če bi šel z njim in zagovarjal njegovo falotovsko politiko, toda Kristus je rekel: Jok brate in mu je vrgel ponujane solde pod noge. Firma Mamon & Co. je dala sicer

zato Kristusu pribiti na križ, toda Kristusove ideje so zmagale in še danes, po 2000 letih, ima Kristus 400 milijonov pristašev, firma Mamon & Co. pa stoji pred konkurzom.

Vsak se naj takoj, ko prečita te vrstice — prepriča ali je že plačal znesek 3 Din za brošuro »Mala politična šola«.

Kdor je že prejel položnico za poravnavo zaostale naročnine, naj isto takoj odpošlje, ker se mu drugače pošiljanje lista s prihodnjo — 20. številki ustavi — a neplačana naročnina pa iztirja. — Naročniki, ki pa prejema v tej ali prihodnjih številkih položnico, naj istotako takoj plačajo, ker se jim v nasprotnem slučaju list s prvo prihodnjo številko, ki izide po prejemu položnice — ustavi, naročnina pa iztirja. Upamo, da bode vsak toliko zaveden, in plačal kar je zaostal na dolgu. Mi moramo list v tiskarni točno plačati in isto pričakujemo tudi od naših cenj. naročnikov.

Uprava.

gumijevе pete

in

gumijevе podplate

nosijo otroci in odrasli, ker so isti trpežni, poceni in ugodni za nositi.

Ilirska posojilnica

Ljubljana, Kralja Petra trg 8/I.
sprejema hranilne vloge po 8%.

Večje in stalne vloge do 12%.

Nakup gozdov, desk, tramov in drv. Zaloga trboveljskega premoga in drv. Prodaja na debelo in drobno. - Plačljivo tudi na obroke.

DRUŽBA ILIRIJA

Ljubljana, Kralja Petra trg 8.
Telefon št. 220.

Agrarna industrija v naši državi.

Jugoslavija je izrazita kmečka ali agrarna država. Ogromna večina prebivalstva živi od obdelovanja polja (latinska beseda »ager« pomeni slovensko »polje«). Živi pa od polja tako, da porabi en del poljskih pridelkov za svojo lastno prehrano, en del pa mora prodati izven dežele, da si more za izkupiček nabaviti to, kar v lastni deželi ne raste (kavo, obleko itd.).

Poljske pridelke pa prodajamo izven dežele lahko ali take kot so, n. pr. pšenico, živo živino itd., ali pa v predelanem stanju, n. pr. moko, mesne izdelke in tako naprej. Prodaja predelanih pridelkov je vsekakor boljša kakor pa prodaja surovih pridelkov, ker s predelavo prehranimo doma lahko na stotine rodovin, ki bi sicer bile ali brez kruha ali pa bi si morale iskati dela na tujem.

Tako mislimo, da bo vsak razumel ogromen pomen takozvane

agrarne industrije za tako kmečko državo kot je naša.

Naša državna uprava pa se pomena te industrije prav nič ne zaveda. Zato je začela v najnovejšem času tudi agrarna industrija pri nas zelo nazadovati in celo propadati. Mlini v Vojvodini so zaključili lansko računsko leto z velikimi izgubami, veliko fabriko za mesne izdelke v Zapršiču pa so morali zapreti. Izmed 54 fabrik za izdelovanje špirta pa jih je moralo obrat ustaviti kar 50!

Ko je pred dvema leti grozila slaba letina, je vlada udarila na izvoz žita, moke, mesa in masti ogromne izvozne carine, na drugi strani pa je dovolila prost uvoz. Te politike se vlada še danes drži. Za izvoz žive živine je treba plačati izvozno takso v znesku 80 dinarjev za cent, za izvoz mesa pa 150 dinarjev od centa. Posledica tega je, da je danes na Dunaju svinji-

na iz Danske in celo iz Švedske cenejša kakor iz sosedne Jugoslavije. Ameriška mast stane danes v Belgradu 28 dinarjev kilo, domača pa 32 dinarjev. Izdelovalci špirta na Češkem, na Ogrskem in v Rumuniji bodo v kratkem ustanovili veliko zvezo, ki bo lahko zalagala s špiritom skoro celo Evropo, jugoslovanski izdelovalci špirta se bodo pa brisali pod nosom. Kako je z izvozom naših vin, pa žalibog vsi predobro vemo.

Značilno je, kako državna oblast to svojo pogubno politiko zagovarja. Minister pravi: Skoro vsa agrarna industrija v naši državi je v rokah tujcev (Nemcev itd.). Zato je čisto prav, če ta industrija propade. Ko bo propadla, bodo pa vsa podjetja lahko pokupili domačini za nizko ceno!

Da je tako stališče vlade napram agrarni industriji vse prej kot trgovsko in pošteno, vidi vsak sam. Mi vemo, da brez tujega kapitala na lastno industrijo niti misliti ne moremo. Na način, kakor pa vlada kapital odbija od industrije, si pa ne bomo pridobili niti domačega niti tujega kapitala in tisočim sedanjih brezposelnih se bo pridružilo kmalu še nekaj tisoč brezposelnih iz uničene agrarne industrije, če pojde tako naprej.

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOVENSkih AVTONOMISTOV.
Odgovorni urednik Drago Brozovič.
Tiskarna J. BLASNIKA NASL. v Ljubljani.

THE REX CO
LJUBLJANA, GRADIŠČE 10.
Telefon šte. 266.
Najboljši pisalni, razmnoževalni in kopirni stroji.
VSE PISARNIŠKE POTREBŠČINE.

Najboljša kolesa, šivalne stroje,

vsakovrstne stenske in žepne ure, ter budilke kakor tudi kolesne plašče in zračnice ter vse dele koles kupite najceneje v trgovini PLEVEL v Preski pri Medvodah.

Novo lepe slovenske knjige!

Ravnokar so izšle nove knjige:

Regina Povest G. Kellerja, poslovenil dr. Joža Glonar. Cena Din 5.—

Občinsko dete

Srbska vaška povest, spisal Branislav Nušič. Poslovenil Cv. Golar. — Cena dinarjev 15.—

Zeleni kader

Povest iz viharnih dni našega narodnega osvobajanja. spisal Ivan Zorec. — Cena Din 14.—

Poštnina Din 1.—

Tiskali in založili

J. Blasnika nasl., Ljubljana Breg št. 12.

Vse knjige se lahko naroče po dopisnici.

Knjige so res lepe in za ljudstvo zelo primerne in zabavne.

Nadalje priporočamo politične študije prof. dr. Drag. Lončarja, ki so izšle v knjigi pod naslovom

„Politika in zgodovina“

Tudi ta knjiga je izšla v založbi tiskarne

J. Blasnika nasl., Ljubljana Breg št. 12.

Kdor se zanima za politična vprašanja in za boj za avtonomijo Slovenije, naj to knjigo bere!

Cena Din 30.—.

FR. SLOVNIK LJUBLJANA, Stari trg 2.

priloga po najnižjih cenah svojo zalogo izgotovljenih oblek in manufaktur. Obleke po meri se točno izvršujejo.

Antikvarijat, knjigarna HINKO SEVAR

Ljubljana, Stari trg 34
kupi in prodaja različne knjige v vseh jezikih po ugodnih cenah.

Ali sem že poslal — naročnino?

MERAKL

barve, mastila, lake, kit, emajle, kistove (čopiče) in zajamčeno čisti firneš najboljše kakovosti nudi

Medić-Zankl

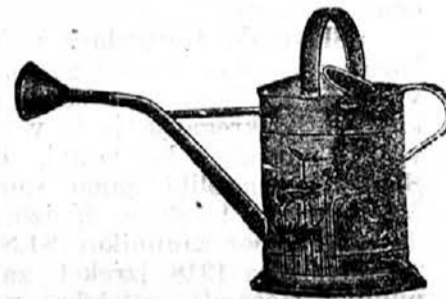
družba z o. z.

Maribor, Ljubljana, Novi Sad, podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne:

Ljubljana - Medvode.

ŠKROPILNICE

vseh vrst izdeluje najceneje

„Jugometalija“

splošna kovinarska industrija

v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 18./10.

NAJCENEJŠE NOVE IN RABLJENE PISALNE STROJE

v specialni mehanični delavnici za popravo pisalnih, računskih, razmnoževalnih in kopirnih strojev.

LUDOVIK BARAGA, LJUBLJANA
ŠELENBURGOVA ULICA 6. I. nad.

Barvne trakove, karbon-indigo papir ter vse druge potrebščine. Pisarniška oprema vedno na zalogi.

ELIN

družba za električno industrijo d. z. o. z.

Gradi električne centrale in naprave.

Velika zaloga motorjev in električnega materijala. - Cene izredno nizke. - Postrežba točna. Na željo poset inženirja brezplačno.

Ljubljana, Dunajska cesta 1, telefon št. 68.

Maribor, Vetrinjska ulica 11, telefon št. 239.

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvi v lastni palači, zidani se pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad K 160,000.000.—

Zadružna banka v Ljubljani

Brzjavi: Zadrubanka.

Aleksandrova cesta šte. 5.

Telefon šte. 367.

Vplačani kapital Din 3,000.000.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje